

Obsah

Úvod	15
I. Romská hudba a hudebnost Romů jako pozitivní kulturní stereotyp	25
1. 1. Etnocentrismus a kulturní relativismus – klíčové přístupy ke studiu a hodnocení „cizích“ společností	27
1. 2. Romové v současném světě – v kontextu trendů melting pot, ethnic revival a „gipsy style“	28
1. 3. Stereotypizace a utváření předsudků vůči Romům	32
1. 3. 1. Předsudky a stereotypy ve vzájemném hodnocení Romů a Neromů – výsledky tří příkladových šetření	33
1. 3. 2. Stereotypizace a utváření předsudků v současné společnosti na příkladu komiksové řady Gipsy	35
1. 4. Stereotypy hodnocení aktuálně se projevující v kontextu fenoménu „Romové a hudba“	42
1. 4. 1. Autoprezentace praktikujících učitelů a vysokoškolských studentů	42
1. 4. 2. Autoreflexe romských dětí	43
1. 4. 3. Vybrané příklady z oblasti romské duchovní kultury a z tvorby ohlasové	44
1. 4. 3. 1. Romská frazeologie	44
1. 4. 3. 2. Romské pohádky – sběry a autorská tvorba	45
1. 4. 3. 3. Romské a neromské písňové texty	49
1. 4. 3. 4. Tvorba romských a neromských výtvarníků	50
1. 4. 3. 5. Dobové pohlednice a fotografie	52
1. 4. 3. 6. Ohlasy filmové	54
1. 4. 3. 7. Ohlasy v umělé hudbě	57
1. 5. Romská hudba a hudebnost Romů jako pozitivní kulturní stereotyp – souhrn	59

II.	Romská hudba a hudebnost Romů jako dominantní kulturní konfigurace	61
2. 1.	Problematika významového vymezení termínu „romská – cikánská hudba“	63
2. 2.	Romská hudba v kontextu dlouhodobého historického vývoje	67
2. 3.	Romská hudba z pohledu české a slovenské hudební folkloristiky a etnomuzikologie	70
2. 4.	Romská hudba a Evropa – historický exkurz a její současné podoby	71
2. 4. 1.	Rámcová geografická oblast ruská	72
2. 4. 2.	Rámcová geografická oblast Balkánu – brass orchestra	76
2. 4. 3.	Rámcová geografická oblast „středoevropská“	77
2. 4. 3. 1.	<i>Tradiční cimbálová romská hudba na Slovensku a v českých zemích</i>	80
2. 4. 3. 2.	<i>Originální hudební trendy a projekty v rámci středoevropské geografické oblasti</i>	82
2. 4. 4.	Rámcová geografická oblast španělská	85
2. 5.	Romské písně – charakteristika formy, možnosti popisu a členění	87
2. 5. 1.	Členění romane giľa a užitá funkce	87
2. 5. 1. 1.	<i>Písně určené k poslechu</i>	88
2. 5. 1. 2.	<i>Písně určené k tanci, rytmické písně a taneční popěvky</i>	91
2. 5. 2.	Členění romane giľa a doba vzniku	92
2. 5. 3.	Členění romane giľa a textová tematika	94
2. 6.	Romane giľa, jejich sběr a notová transkripce	96
2. 7.	Romane giľa a specifika překladu jejich textové složky	98
2. 8.	Romská hudba a její univerzálně sdílené typizační momenty	104
2. 9.	Aktuální podoby romské hudby a celé soudobé hudební kultury	107
2. 9. 1.	Komerční podoby současné romské hudební kultury – rom-pop	110

2. 9. 2.	Artificializované podoby současné romské hudební kultury – gipsy soul, gipsy (sinti, manuša – manouche) jazz	114
2. 10.	Romská hudba jako součást world music	119
2. 10. 1.	Romská hudba a možnosti syntéz, fúzí a synkrezí s neromským kulturním prostorem	123
2. 10. 2.	Současné podoby romské hudby a kultury v České republice . . .	127
2. 11.	Romská hudba a hudebnost Romů jako dominantní kulturní konfigurace – souhrn	130

III. Vybrané aspekty hudebnosti romských dětí z pohledu současných domácích hudebněpedagogických výzkumů 133

3. 1.	Specifičnost metodiky provádění hudebněpedagogických výzkumů mezi romskými dětmi	135
3. 2.	Aktuální domácí výzkumy vybraných aspektů hudebnosti romských dětí – diversifikace oblastí zjišťování	138
3. 2. 1.	Hudební zájmy, preference a rodinné hudební zázemí	139
3. 2. 2.	Vybrané aspekty hudebnosti	143
3. 2. 3.	Vybrané receptivní dovednosti	145
3. 2. 4.	Specifičnost romských dětí projevující se v rámci dílčích hudebních činností	147
3. 2. 4. 1.	Činnosti pěvecké a vokálně intonační	148
3. 2. 4. 2.	Specifika estetickovýchovné práce s písní	149
3. 2. 4. 3.	Činnosti instrumentální, resp. hra na dětské hudební nástroje	151
3. 2. 4. 4.	Činnosti hudebněpolybové	153
3. 2. 4. 5.	Činnosti hudebněposlechové, resp. hudební vnímání a rozumění hudbě	154
3. 2. 5.	Specifičnost romských dětí projevující se v oblasti poslechových preferencí	155
3. 2. 5. 1.	Výlučné školní prostředí Církevní základní školy Přemysla Pittra v Ostravě-Prívově	155
3. 2. 5. 2.	Hudebněposlechové preference romských dětí mladšího a staršího školního věku	158

3. 3.	Metodicko-didaktická doporučení – specifikace práce s romskými dětmi v hodinách hudební výchovy	162
3. 3. 1.	Činnosti pěvecké a vokálně intonační	164
3. 3. 2.	Estetickovýchovná práce s romskou písní	166
3. 3. 3.	Činnosti instrumentální, resp. hra na dětské hudební nástroje	168
3. 3. 4.	Činnosti hudebněpohybové	169
3. 3. 5.	Činnosti hudebněposlechové	170
3. 4.	Vybrané aspekty hudebnosti romských dětí z pohledu současných domácích hudebněpedagogických výzkumů – souhrn	172
	Závěry	179
	Summary	185
	Použitá literatura	187
	Citované filmové a televizní projekty	197
	Odkazy na pramenné auditivní zdroje	198
	Další tematická literatura k problematice	202
	Výběrová diskografie – prameny	218
	Tematické internetové odkazy k problematice	230
	O autorce	235
	Autorčiny publikované tematické texty k problematice	236